

Силабус курсу: Правові системи сучасності

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань - 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність - 293 «Міжнародне право»
Освітньо-професійна програма – «Міжнародне право»

Рік навчання: I, семестр: II

Кількість кредитів: 4, мова викладання: українська

Керівник курсу:

доктор філософії з права, доцент кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права

Іванюк Вікторія Дмитрівна

Контактна інформація Email: v.ivaniuk@wunu.edu.ua, каб. 5314

Опис дисципліни

«Правові системи сучасності» є дисципліною, яка спрямована на підготовку фахівців у сфері міжнародного права. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички, що стосуються: загальних закономірностей зародження та еволюційного розвитку правових систем; виокремлення та аналізу філософських, теоретичних правових засад правової системи певної країни, адаптації їх стосовно конкретних особливостей вітчизняної правової системи; проведення ґрунтовного порівняльного аналізу конкретної правової ситуації в умовах різних систем права; застосування джерел права, що належать до різних правових систем та орієнтування в особливостях правил юридичної техніки.

Після завершення вивчення дисципліни «Правові системи сучасності» студенти можуть вільно оперувати понятійно-категоріальним апаратом походження, розвитку та особливостей функціонування правових систем сучасності, розрізняти та ідентифікувати норми, джерела права щодо їх системної та національної приналежності, надавати оцінку існуючим процесам, які відбуваються у функціонуванні правових систем сучасності.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Правова система: поняття і структура.	Знати: поняття «система права» і «правова система», структуру правової системи та її елементи, поняття джерела права, класифікацію джерел права за різними критеріями.	Тести, опитування
2 / 2	Класифікація правових систем	Розуміти: критерії класифікації правових систем, різні підходи до класифікації правових	Тести, опитування

	сучасності.	систем (Р. Давид; К. Цвайгерт, Г. Кьотц; М. Глендон, М. Гордон, К. Осаке; Ю. Тихомиров, М. Марченко, А. Саїдов).	
4 / 4	Особливості та характерні риси основних правових систем сучасності.	Знати: загальні риси романо-германського, англо-американського, релігійного та традиційного типів правових систем сучасності, їх взаємодію та трансформацію.	Тести, опитування
2 / 2	Глобальні тенденції еволюції правових систем.	Аналізувати зміни правової культури, право реалізації правової свідомості українського суспільства в умовах розвитку правової системи країни.	Тести, опитування
2 / 2	Значення правового звичаю в основних правових системах.	Розуміти: звичай як джерело права, місце правового звичаю серед інших джерел романо-германської правової сім'ї, шляхи легітимації звичаю державою.	Тести, опитування
2 / 2	Роль судової практики в романо-германському, англосаксонському та мусульманському праві.	Знати: судову практику в романо-германській правовій сім'ї, особливості правотворчої діяльності судів, прецедент як джерело права в англосаксонській правовій сім'ї, інститут перегляду (скасування) прецеденту.	Тести, опитування
4 / 4	Закон як джерело права в основних правових системах.	Розуміти: роль закону в романо-германській та англо-американській правових сім'ях, нормативно- правові акти та критерії їх класифікації, систему законодавства, кодифікацію.	Тести, опитування
2 / 2	Правова доктрина в романо-германському, англосаксонському та мусульманському праві.	Знати: поняття правової доктрини, її місце в системі джерел романо-германського права, роль глосаторів та коментаторів у рецепції римського права, вплив доктрини на законотворчість та правозастосування.	Тести, опитування
2 / 2	Правові системи, наближені до романо-германської (континентальної) правової сім'ї.	Ознайомитись із: особливостями скандинавського права, що наближають його до романо-германської правової сім'ї, датський та шведський напрямки у розвитку скандинавського права, латиноамериканські правові системи.	Тести, опитування

2 / 2	Релігійні правові системи.	Знати: багатофункціональний характер релігійних правових систем, іудейське право, риси, що відрізняють його від інших релігійних правових систем, а індуське право, канонічне право та його джерела.	Тести, опитування
2 / 2	Традиційні правові системи.	Ознайомитись із: правовою системою Китаю, її особливостями, основними засадами китайського права, правовими системами країн Африки.	Тести, опитування
2 / 2	Змішані правові системи.	Знати: проблеми класифікації змішаних правових систем, країни, що відносяться до змішаної правової системи, їх загальну характеристику на прикладі В'єтнаму, Таїланду, Сінгапуру.	Тести, опитування
2 / 2	Типологічні особливості правової системи України.	Розуміти: основні риси постсоціалістичних правових систем, особливості нормативно-правових актів, процес зближення правової системи України з романо-германською правовою сім'єю.	Тести, опитування

Літературні джерела

1. Риндюк В. І., Гришко О. М. Система права та законодавство: до питання співвідношення понять. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. № 1, 2022. С. 36-41.
2. Гапотій В.Д. Основні правові системи світу: навчальний посібник / В.Д. Гапотій, О.Л. Жильцов, Г.І. Воржевітіна. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. 279 с.
3. Сікорський О. П., Зільник А. Ю. Судовий прецедент у країнах романо-германської правової сім'ї. Наукові записки. Серія: Право. 2019. Випуск 7. С. 183-186.
4. Чернілевський Віктор. Окремі питання вдосконалення правової системи України. Підприємство, господарство і право. 2019. № 7. С. 167-171.
5. Полатайко І.В. Втілення правової ідеології у правових системах сучасності: теоретико-правова характеристика: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. ПВНЗ «Університет Короля Данила». Івано-Франківськ, 2018. 193 с.
6. Hudson J. The Formation of the English Common Law: Law and Society in England from King Alfred to Magna Carta. Abingdon; New York : Routledge, 2018. 252 p.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (теми 1-4): 1) усне опитування під час заняття (4 теми по 10 балів = 40 балів); 2) модульна контрольна робота = 60 балів.	20
Змістовий модуль 2 (теми 5-13): 1) усне опитування під час заняття (8 тем по 5 балів = 40 балів); 2) модульна контрольна робота = 60 балів.	20
Змістовий модуль 3: 1) підготовка КППЗ на основі сформованих індивідуальних завдань = 40 балів; 3) захист КППЗ = 40 балів; 3) участь у тренінгах = 20 балів.	20
Екзамен (теми 1-13): 1) теоретичні питання = 60 балів; 2) тестові завдання = 40 балів.	40

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (excellent)
85-89	добре	B (very good)
75-84		C (good)
65-74	задовільно	D (satisfactory)
60-64	достатньо	E (enough)
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX (non-satisfactory with possibility of repeated passing)
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F